

09
22

SAMFUNNSMEDISIN OG FOLKEHELSE

NYHETSBREV

helsebiblioteket.no

Nyhetsbrevet «Samfunnsmedisin og Folkehelse» holder deg oppdatert på hva som publiseres av viktige veiledere, rapporter, retningslinjer, brosjyrer, lover og forskrifter innen fagområdet den siste måneden. Har du forslag til saker send oss gjerne en e-post på katrine.rutgersen@fhi.no.

>> [Påmelding nyhetsbrev](#)

AKTUELT - REGJERINGEN

Nasjonal strategi for livskvalitet forankres i folkehelsemeldingen

Regjeringen vil forankre nasjonal strategi for livskvalitet i folkehelsemeldingen. Hensikten er å gi regjeringen et grunnlag for treffsikre tiltak som samsvarer med innbyggernes behov.

– Vi ønsker oss et samfunn der flest mulig har god livskvalitet. Hovedmålet med strategien er derfor å utvikle mål på samfunnsutviklingen som gjenspeiler befolkningens opplevelse av hva som er et godt liv. God livskvalitet handler om å oppleve at man har det godt, og at man fungerer godt, forteller helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol.

Rammene for det videre arbeidet med strategien blir en del av folkehelsemeldingen som legges frem til våren. Regjeringens livskvalitetsstrategi lanseres derfor etter at folkehelsemeldingen er behandlet i Stortinget.

Mål på livskvalitet

– SSB gjennomfører nasjonale målinger av livskvalitet, og vi skal bruke denne kunnskapen enda mer systematisk slik at vi kan utvikle tiltak som er i tråd med befolkningens behov. Ved gode mål på livskvalitet, som denne strategien skal utvikle, kan vi se hvor-

dan livskvalitet utvikler seg over tid, og hvordan ulike deler av befolkningen opplever egen livskvalitet. Dette blir grunnlaget for tiltak som kan gi bedre livskvalitet, redusere sosiale forskjeller og jevne ut geografiske skiller. Å bo i et samfunn med små sosiale forskjeller øker livskvaliteten for alle, sier Kjerkol.

Stadig flere land bruker livskvaliteten til befolkninga som et supplerende

mål på samfunnsutviklingen. Helse- og omsorgsdepartementet leder gruppen som arbeider med den nye nasjonale strategien for livskvalitet.

Gruppen har medlemmer fra Helse- direktoratet, Folkehelseinstituttet og Statistisk sentralbyrå. Ei tverrdepartemental folkehelsegruppe fungerer som ei referansegruppe.

Fysisk aktivitet gir bedre livskvalitet for personer med demens

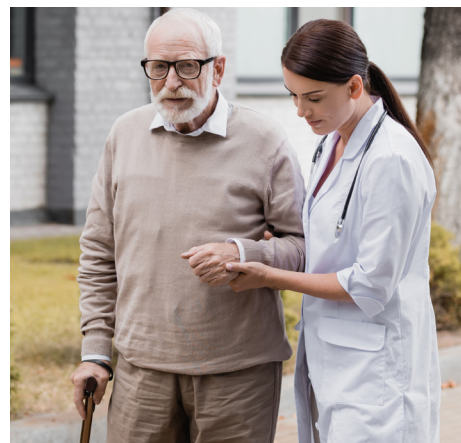
Fysisk aktivitet gir bedre livskvalitet og kan dempe symptomer hos personer med demens. Dette kommer frem i reviderte faglige råd om fysisk aktivitet ved demens i Aktivitetshåndboken.

Rådene om at alle bør være fysisk aktive i minst 2,5 til 5 timer i løpet av uken og begrense tiden i ro gjelder også personer med demens. Dette er en gruppe som ofte blir for lite aktive, og trenger oppfølging og tilrettelegging for å få daglig fysisk aktivitet.

Håndboken - et praktisk verktøy
Kommunen bør legge til rette for

at personer med demens får tilbud som motiverer og legger til rette for daglig fysisk aktivitet. Helsepersonell bør snakke med og veilede pasienter og pårørende om hvordan de så langt som mulig kan følge de nasjonale rådene om fysisk aktivitet og stillesitting.

I Aktivitetshåndboken beskrives det hvordan rådet kan følges opp i praksis. Blant annet finnes det informasjon om aktuelle tilbud. Målet er at håndboken skal være et praktisk verktøy for helsepersonell, helsefagstudenter og andre fagpersoner.

>> Les hele [artikkelen](#) på helsedirektoratet.no.

Auka antal som jobbar innan rus og psykisk helse

I kommunane har antalet årsverk innan rus og psykisk helse auka jamt sidan 2016 med ein auke på 283 årsverk frå 2021 til 2022. Totalt vart det i 2022 rapportert 17 074 årsverk. Likevel er det utfordringar med å finne nok kvalifiserte helsepersonell til fagfeltet.

Særleg gjeld dette psykologar, men og helsesjukepleiarar til dei universelle helsefremmande og førebyggjande tenestene. Dette kjem fram i ein ny rapport som SINTEF har utarbeidd på oppdrag frå Helsedirektoratet.

>> Les hele [artikkelen](#) på helsedirektoratet.no.

Hvordan står det til med folkehelsen?

Andelen mellom 30 - 69 år som dør tidlig av ikke-smittsomme sykdommer har gått ned med 17 % i perioden 2015-2021. Reduksjon i dødsfall som følge av kreft og hjerte- og karsykdommer står for den største nedgangen.

Norge har forpliktet seg til FN og WHO sitt mål om å redusere for tidlig død av ikke-smittsomme sykdommer med 33 % innen 2030, for de mellom 30 – 69 år. De ikke-smittsomme sykdommene som inngår i dette målet er hjerte- karsykdom, diabetes, KOLS og kreft. Psykiske lidelser og muskel- og skjelettplager er andre ikke-smittsomme sykdommer som vi også har fokus på.

Nasjonalt samarbeid er viktig for å følge utviklingen i ikke-smittsomme sykdommer og faktorer som påvirker disse. Folkehelseinstituttet leder et nasjonal samarbeid som både jobber med nasjonal overvåkning og forskning og helseanalyse for å hente ut disse tallene.

>> Les hele [artikkelen](#) på fhi.no.

Forlenger gjeldende IA-avtale med to år

Regjeringen og partene i arbeidslivet er enige om å forlenge dagens IA-avtale med to år.

IA-avtalen som ble inngått for perioden 2019-2022, etablerte flere nye virkemidler. Det har tatt tid å få disse virkemidlene på plass, og koronapandemien har forstyrret både utvikling og drift av dem. Flere pågående evalueringer er heller ikke ferdigstilt.

Utsetter evalueringen

Arbeids- og inkluderingsdepartementet sier at partene derfor er enige om å la virkemidlene virke lenger, slik at eventuelle endringer kan vurderes på et godt grunnlag. Samtidig er partene utålmodige og ønsker å se på mulige forbedringer innenfor rammen av gjeldende avtale.

>> Les hele artikkelen [Forlenger gjeldende IA-avtale med to år](#) på [stami.no](#).

Andre aktuelle saker...

Underveis-rapport om fastlegeordningen

Regjeringen oppnevnte i august et hurtigarbeidende ekspertutvalg som skal gi konkrete forslag til hvordan fastlegeordningen kan gjøres mer bærekraftig. Nå har utvalget levert foreløpige anbefalinger. [Endelig rapport skal foreligge innen 15. april 2023.](#)

Byfolk vil oppleve nye koronatiltak som mest belastende

Flere innbyggere i de store byene vil oppleve større belastning etter innføring av nye smitteverntiltak enn folk i distriktene. Også en større andel av godt utdannede og unge voksne mener dette vil være tyngre å forholde seg til enn andre grupper. Det viser en [undersøkelse](#) som Folkehelseinstituttet har gjennomført i fire fylker.

God forebygging smører jobbmaskineriet

Det er vanskelig å telle det som ikke har skjedd. Men bedrifter som [jobber riktig med forebygging av sykdom og skade](#), får igjen tre ganger mer enn utgiften de bruker på tiltak og bedriftshelsetjeneste.

Første løypemelding for Helseteknologiordningen

På oppdrag fra regjeringen har Direktoratet for e-helse utredet hvilke tiltak en ny helseteknologiordning kan inneholde. Regjeringen har nå mottatt utredningen, og [starter nå arbeidet med å følge opp direktoratets forslag.](#)

Innspill til bo trygt hjemme-reformen

Regjeringen skal i løpet av 2023 legge frem en stortingsmelding om [Bo trygt-reformen](#). Innspillene til denne er nå oppsummert og analysert i en egen rapport.

Ukerapport covid-19, influensa og andre luftveisinfeksjoner for uke 49 er publisert

[Covid-19](#) epidemien er svakt økende, mens influensa og RSV-infeksjoner øker raskt. Influensautbruddet er nå i gang nasjonalt.